

Okruhy ke státní bakalářské zkoušce:

Speciální pedagogika znevýhodněného člověka s narušenou komunikační schopností

1. *Logopedie jako vědní disciplína, její postavení v systému věd, předmět vědního oboru. Logopedie – studijní obor. Vztah logopedie k jiným vědním oborům. Historie logopedie.*
2. *Komunikace jako základní lidská forma dorozumívání. Význam komunikace v životě člověka. Komunikace verbální, neverbální. Komunikační proces a jeho etapy.*
3. *Logoped – kvalifikační a osobnostní předpoklady. Činnost logopeda. Vymezení pojmu logopedická intervence. Systém péče o osoby s narušenou komunikační schopností u nás i v zahraničí. Platná legislativa v poskytování logopedické intervence.*
4. *Fyziologie řeči. Faktory, ovlivňující mluvní proces. Anatomie a fyziologie mluvních orgánů – ústrojí respirační, fonační, artikulační.*
5. *Ontogeneze řeči, stadia vývoje dětské řeči, předřečové období, období vlastního vývoje řeči. Jazykové roviny.*
6. *Pojetí normy a patologie v logopedii. Narušená komunikační schopnost, vymezení pojmu, dělení.*
7. *Systém školských zařízení pro děti a žáky s NKS, integrace žáků s NKS.*
8. *Systém poskytování logopedické intervence v rezortu zdravotnictví.*
9. *Logopedická prevence (primární, sekundární, terciární).*
10. *Narušení artikulace: dyslalie – terminologie, etiologie, dělení, logopedická intervence; dysartrie – etiologie, symptomatologie, logopedická intervence.*
11. *Narušení zvuku řeči – rinolalie, velofaryngální dysfunkce, palatolalie – terminologie, etiologie, symptomatologie, logopedická intervence.*
12. *Narušený vývoj řeči (opožděný vývoj řeči, specificky narušený vývoj řeči - etiologie, symptomatologie, diagnostika, diferenciatní diagnostika, přístupy k dětem a žákům s narušeným vývojem řeči).*
13. *Narušení fluence řeči – koktavost, brebtavost (terminologie, etiologie, symptomatologie, diagnostické a terapeutické přístupy).*
14. *Poruchy řeči v sociální interakci (mutismus, elektivní mutismus – terminologie, etiologie, symptomatologie, logopedická intervence v rámci komplexního přístupu k osobám s tímto druhem NKS).*
15. *Symptomatické poruchy řeči (terminologie, etiologie, symptomatické poruchy řeči u tělesně, mentálně a zrakově postižených osob).*
16. *Neurogení poruchy řeči, získané v průběhu života – afázie, dysartrie (terminologie, etiologie, symptomatologie, zajištění logopedické intervence).*
17. *Poradenství pro rodinu a děti s NKS, poradenství pro dospělé osoby s NKS (školské poradenské orgány, poradenství ve zdravotnictví, v sociální oblasti). Nestátní organizace, občanská sdružení.*

Doporučená literatura:

- ALLEN, K.E., MAROTZ, L.R. Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let. Praha, Portál 2002.
- BUBENÍČKOVÁ, M., KUTÁLKOVÁ, D. Koktavost – metodika reedukace. Praha, Septima 2001.
- BYTEŠNÍKOVÁ, I. Rozvoj komunikačních kompetencí u dětí předškolního věku. Brno, PedF MU 2007.
- DOHERTY – SNEDDON, G. Neverbální komunikace dětí. Praha, Portál 2005.
- DVOŘÁK, J. Logopedický slovník. Žďár n. Sázavou, Edice Logopaedia clinica 1998.
- JANOVCOVÁ, Z. Alternativní a augmentativní komunikace. Brno: MU, 2003.
- KÁBELE, F. Rozvíjení řeči u dětí s DMO. In: STEHLÍK, A. Dítě s DMO v rodině. Praha, 1977.
- KITTEL, A. Myofunkční terapie. Praha, Grada Publishing, 1999.
- KLENKOVÁ, J. Možnosti stimulace preverbálních a verbálních schopností vývojově opožděných dětí. Brno, Paido 2000.
- KLENKOVÁ, J., KOLBÁBKOVÁ, H.: Diagnostika předškoláka – správný vývoj řeči dítěte. Brno, MC nakladatelství 2002.

- KLENKOVÁ, J. Logopedie. Praha, Grada 2006.
- KRAUS, J. a kol. Dětská mozková obrna. Praha, Grada Publishing, 2005.
- KUTÁLKOVÁ, D. Opožděný vývoj řeči, dysfázie. Praha, Septima 2002.
- KUTÁLKOVÁ, D. Průvodce vývojem dětské řeči. Praha, Galén 2009.
- KUTÁLKOVÁ, D. Budu správně mluvit. Praha, Grada 2011.
- LECHTA, V. Logopedické repetitorium. Bratislava, 1990.
- LECHTA, V. Koktavost. Praha, Portál, 2004.
- LECHTA, V. Symptomatické poruchy řeči u dětí. Praha, Portál 2008.
- MACHOVÁ, J. Biologie člověka pro speciální pedagogy. Praha, Karolinum 1994.
- MIKULAJOVÁ, M., RAFAJDUSOVÁ, I. Vývinová dysfázia. Špecifický narušený vývin reči. Bratislava, 1993.
- NEUBAUER, K. Neurogenní poruchy komunikace u dospělých. Praha, Portál 2007.
- PEUTELSCHMIEDOVÁ, A. Čtení o koktavosti. Praha, Portál 1994.
- PRŮCHA, J. Dětská řeč a komunikace. Poznatky vývojové psycholingvistiky. Praha, Grada 2011.
- ŠKODOVÁ, E., JEDLIČKA, I. a kol. Klinická logopedie. Praha, Portál 2007.
- TEGZE, O. Neverbální komunikace. Praha, Computer Press 2003.
- VOHRADNÍK, M. Poruchy řečové komunikace u velofaryngeální insuficience. Dolní Břežany, Scriptorium 2001.

Legislativa vztahující se k zajištění logopedické intervence